

ב. אסור לבנות כותל בסמוך לכותל חברו, משום מניעת 'דוושא' המחזקת את כותלו של חברו, ומרחיק ד' אמות ובונה. (וי"א: דוקא בב' כתלים צריך הרחקה - ע' בפוסקים קנה, יב). ודוקא בכותל גינה (או בית. תוס' וש"פ), או אף בחצר בעיר חדשה, שהכותל צריך חיזוק, אך לא בכותל חצר בעיר ישנה. ואם הכותל אינו מקביל אלא בא מן הצד, אין לחוש למניעת דוושא, ומותר.

ואולם, בסמוך לחלונות אסור אף בבונה מן הצד - משום שמאפיל עליו. ומרחיק טפח, כמלא רוחב חלון. ואם בונה שני כתלים משני צדי החלון - צריך שיהא ביניהם ד' אמות, שלא יאפיל על חלוננו של זה. וכן אסור לסמוך כותל בתוך ד' אמות למעויבת חברו, משום צורך העמדת סולם לתיקון המעויבה. (ונחלקו ראשונים אם מדובר כשנתן לו מתחילה זכות זו, או אף ללא קנין מיוחד על זה).

דף כג

מ. א. האם יש חזקה על זכות שימוש של דברים המזיקים לאחר?

ב. הלוקח או היורש מאדם שהחזיק בזכות שימוש מסוימת, שיש בה להביא נזק או הפסד לאחרים - מה דינו?

א. אמרו בגמרא שאין חזקה לנזיקין, ודוקא בכגון עשן (הכבשן. תוס') או בית הכסא (גלוי. תוס') - נזקים שאין הדעת סובלתם. ולא דוקא אצל כל אדם, אלא גם כשידוע שהניזק אסטניס ולגביו גם סבל קטן הרי הוא כאותם נזקים חמורים - אין זו חזקה.

(ושיטת ר"ת שאפילו אם עשו קנין על זכות זו - הרי זה קנין בטעות. וכמה ראשונים חולקים).

ב. בכל הנזקים שמועילה בהם חזקה, (שאינם כ'קוטרא ובית הכסא'), אם מוכיח הקונה / היורש, שהבעלים הקודמים הוחזקו בדבר, (ונחלקו הראשונים על משך זמן החזקה), גם אם אינו יודע לטעון אם קנה זכות זו, או שמחלו לו וכו' - הרי בית דין פותחים פה לאלם וטוענים עבורו. ובין בדבר שיש בו נזק ליחיד, בין בנזק לרבים - כל שהחזיקו הבעלים הקודמים - הרי הוא בחזקתו.

מא. ניפול הנמצא (ואין בו סימן לדעת של מי הוא) - מה דינו?

אם הוא מדדה, שאינו מתרחק משובכו יותר מחמשים אמה - אם נמצא בתוך נ' אמה לשובך - הרי הוא של בעל השובך. ובשביל של כרמים, מרחיק יותר, כל שעדיין רואה את שובכו. נמצא בין שני שובכות - הרי הוא של בעל השובך המרובה ביונים. אפילו אם השובך השני קרוב יותר (ואפילו קורבא דמוכת. תוס') - לשיטת ר' חנינא ש'רוב וקרוב - הלך אחר הרוב' (ור' זירא נחלק על ר' חנינא, ולדעתו יש לילך אחר הקרוב (בקורבא דמוכת. תוס') ולא אחר הרוב). ואם שניהם שוים - לבעל השובך הקרוב. מחצה על מחצה - יחלוקו.

אם הוא יודע לעוף או להרחיק נדוד - הרי הוא של מוצאו. ואם אין באזור הקרוב (בתוך שלשים ריס) אלא שובך אחד בלבד, והשובכים האחרים רחוקים מרחק רב, שאינו יכול להגיע ממנו - מחזיר לבעל השובך, שאין לנו לתלות שנפל מעוברי דרכים, כל שאפשר לתלות שהגיע מן השובך. (עפ"י תוס'). ואם יש שני שובכים בתוך ל' ריס - הרי הוא של השובך המרובה ביונים, הגם שנמצא קרוב יותר לשובך השני - לר' חנינא. (עפ"י תוס'). ואם אותו שובך הוא של נכרים או הפקר - הרי הוא של מוצאו.

דפים כג - כד

מב. רוב וקרוב - מה עדיף?